

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64—66. Automata-telefon 20—61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890.—1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1938. JULIUS 13.
VII. évfolyam, 180. szám.

Szerda

Bűnügyi ítélőtáblákat létesítenek az esküdtszék helyett

A terményértékesítés új rendszerét és egyéb fontos intézkedéseket készít elő a kormány

(BUCURESTI.) Az igazságügyminiszter körlevelében sürgette meg az állampolgársági felülvizsgálatokat végző összes bíróságoknál munkálataik mielőbbi befejezését és jelentéseiknek a minisztériumhoz való eljuttatását. A Timpul ugyanakkor azt írja, hogy az igazságügyminisztérium az esküdtszék helyébe bűnügyi ítélőtáblákat akar létesíteni a rendes ítélőtáblák mellett. Az új bírósági törvény egyben szabályozza az igazságszolgáltatási közegek nyugdíjazását, a közvagyon elleni bűncselekmények ügyét pedig meggyorsítja, hasonlóképpen az állampolgársági felülvizsgálattal kapcsolatos ügyeket. A közvagyon elleni kihágások ügyében egyébként az igazságügyminiszter körrendeletben hívta fel az ügyészségeket, hogy a folyamatban lévő ügyeket augusztus elsejéig a lehetőség szerint fejezzék be és az ilyen ügyeket már most is gyors ütemben igyekezzenek elintézni.

Az a bizottság, amelyet az állampolgársági listák törölt személyek ügyei nek intézésével bíztak meg, a jövő héten befejezi munkáját. Ugyancsak a jövő héten kerül nyilvánosságra az ország állampolgárai közül törölt személyek listája.

FONTOS KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK

Tegnap aláírásra került az a törvényrendelet, amely szerint a vasutaknál a nyugdíjazási korhatár elvileg 57 év, míg 60 évnél kötelező és kivételes szolgáltatási érdekből lehet azt a 63-ik életévig meghosszabbítani.

Az egészségügyi minisztérium rendelete szerint orvosi célokra szolgáló vat-tát és kötszereket csak az ilyen készítményre különleges engedéllyel bíró gyárak készíthetnek, eladni pedig a gyógyszeráraknak és gyógyszerkereskedéseknek szabad. E cikkeket fűszerüzletek, illatszertárak és házaló kereskedők nem árusíthatják. Közönséges vattát azonban bármely üzlet árusíthat, de a csomagoláson a minőséget feltűnő módon jelezni kell.

Calinescu miniszter kezéhez tegnap tették le a hivatali esküt Dascovici nemzetnevelésügyi miniszteri vezértitkár, S. Soian, az elemi közoktatás és Hilt, a szakmabeli képzés uti igazgatói. Az eskütétel után a vidéki tanfelügyelők bevonásával fontos megbeszélés volt.

Egyéb kormányrendeletek

A legfőbb román számvevőszék vezér ellenőrei ezen a héten megkezdik ellenőrző munkálataikat az állami autonóm intézeteknél.

A hivatalos lapban tegnap törvényrendelet jelent meg, mely nagyszámú büntetés-csökkentést tartalmaz.

Öfelsége kifejezett óhajára a II. Károly királyról elnevezett alapítvány bizottságot jelölt ki, amely az egyes vidékek néprajzi érdekességeit és népműve-

szetét karolja fel. A bizottságba a nemzetnevelésügyi minisztérium Cigara Samurcast, Romulus Vuitat, M. Bucutat és G. Oprescut jelölte ki.

A közhivatalok most életbeléptetett új nyári munkarendje szerint a munka hétköznapokon reggel 7-től déli 1-ig tart, míg szerdán és pénteken délután 4—7-ig szolgálatot tartanak.

Ugyancsak most léptek életbe az új kenyér és husarak is, amelyeknek be-

tartását Bucurestiben a városi tanács, a belügyminisztérium megbízottai, a piacokon, vágóhidakon, pék- és mészáros üzletekben váratlan kiszállásokkal ellenőrzik és a legkisebb visszaélést is rendkívül szigorúan büntetik.

Az új terményértékesítési rendszer

Az új terményértékesítési rendszer erősen foglalkoztatja az illetékes köröket. A kivitel valószínűleg fokozódni fog az erős valutájú országokba. Az új

rendszer irányelvei a következők: 1.) A kivitel fokozása azokba az országokba, hol nincsenek valutáris megszorítások. 2. Kivitel szabad deviza ellenében. 3.) Kivitel azokba az országokba, ahol valutáris megszorítások vannak. A kivitt gabonánál 10 ezer lej prémiumot fizetnek a kivitel megtörténte után, ha a gabona 72 kilogramos súlyu hektoliterenként legfeljebb háromszázalékos idegen anyaggal. A szabad deviza ellenében történő országok közül főleg Anglia, Belgium, Svájc és Hollandia jöhetnek tekintetbe. Az exportöröknek meg kell szerezniük a terményértékesítő bizottság engedélyét és a prémium a kivitel ellenőrzése mellett kerül kifizetésre.

Az Argus jelentése szerint a tőzsdei árfolyamokban nagy emelkedések után most kezd bizonyos megszilárdulás mutatkozni.

Fantasztikus méretű flottaépítkezési verseny megindulását jósolja az angol sajtó

A legszigorúbb ostromállapot bevezetése várható Palesztinában a terrorcselekmények fokozódása miatt — Rövidesen megkezdődik a spanyolországi önkéntesek hazaszállítása — Önálló cseh, morva és szlovák tartományokba akarják osztani Csehszlovákiát

(LONDON.) (Reuter.) A Daily Telegraph and Morning Post diplomáciai levelezője hétvégi beszámolójában egy újabb, igen sok költséget jelentő kérdésre tereli rá a közfigyelmet és pedig a tengeri felszerelési versengésre, amely egy európai államférfi nem megfontoltnak látszó kijelentése nyomán most teljes erővel megindul. A tonnahatárt és a kaliberek nagyságát, mint tudvalevő, igen alaposan átgondolt flottaegyezmények állapították meg. Az 1936. évi londoni egyezmény 35.000 tonnánál és 14 hüvelykben szabta meg a maximumokat és ez a megállapodás érvényben is volt mindaddig, amíg a háborúba sodródott Japán a megállapodást két, most épülő és 40.000 tonnára tervezett hajójával fel nem borította. A szerződés ez egyoldalú megszegése természetesen nem maradhatott következmények nélkül és így történt, hogy Amerika, Franciaország és Nagybritannia szükségesnek látták az új összejevetel megtartását és egy védekező flottaegyezmény megkötését. Új határt kapott tehát a tonnatartalom és pedig 45 ezerben és a kaliber 16 hüvelykben. Anglia, amely tisztában van azzal, hogy az Egyesült Államok a 45.000 tonnás hajókat nem fogják tudni az Atlanti Óceánon állomásoztatni (nem tudják ugyanis keresztül vinni a Panamacsatornán), már eleve kijelentette, hogy nem használja ki a maximumként megszabott határt és csak 40.000 tonnás hajókat épít. Franciaország még tovább ment egy lépéssel, amikor közölte, hogy csak abban az esetben épít 35.000 tonnánál nagyobb hajókat, ha valamelyik kontinentális állam is ezt teszi. Itália csatlakozott a francia felfogáshoz, Németország pedig sajnálkozását fejezte ki afelé, hogy a tonnahatárt nem sikerült még mélyebbre szorítani és így minden remény meg volt arra, hogy a flottaversengés nem haladja meg az

eddig mérsékelt felszerelési iramot és nem borítja fel az államok költségvetéseit. Valóságos bombaként hatott tehát az a hír, hogy Kalinin, az U. S. S. R. legfelsőbb tanácsának elnöke legutóbbi beszédében a szovjet hatalmas flottaépítési programját jelentette be. „A szovjet hajóhadnak hatalmasabbnak és erősebbnek kell lennie — mondotta — mint Nagybritanniáé!” Ez a mondat a brit sajtó szerint nemcsak a szovjet támadó szándékát tükrözi vissza, de egyenes kihívása Londonnak és nem utolsósorban felelet is a spanyolországi lenini álom meghiusítása miatt. Az — folytatja fejtegetéseit a Daily Telegraph and Morning Post diplomáciai levelezője — most már nem játszik szerepet, hogy London előre várta ezt a nyilatkozatot és védekezett is ellene, ellenben jellemző Moszkvára, amely a világháború befejezése óta minden alkalmat megragad a kapitalista államokkal szembeni fellépésre. Anglia, amelynek diplomái el szoktak készülni a legváratlanabbnak látszó fordulatokra is, nem utolsósorban éppen ezért kötötte meg a London-Ankara kölcsönmegállapodást, amelynek főfeltétele a Dardanellák oly mérvű megerősítése, hogy azokon át egyetlen hajó se juthasson át a Fekete-tengerből a Földközi-tengerbe. A sebastopoli orosz flotta tehát legyen bármilyen erősségű, el lesz zárva a külvilágtól. Azt azonban még a legkörültekintőbb diplomáciai előrelátás sem akadályozhatja meg, hogy most meg ne induljon a legfantasztikusabb méretű flottaépítkezési verseny, amely megszámlálhatatlan milliók elvonását és az általános életstandard újabb leszorítását fogja eredményezni.

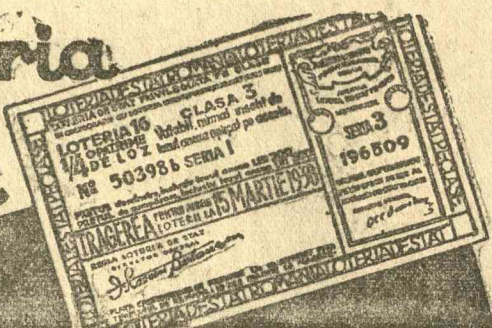
Oroszország egyik legtekintélyesebb vezetőjének kijelentését ugyanis nagyon komolyan kell venni, mert a hatalmas birodalom, a róla elterjesztett bomlási hírek ellenére is, a nagy isme-

retlenség földje marad. Nagybritanniát nem elégíthetik ki azok a jelentések, amelyeket vissza nem térő diplomaták Moszkváról leadnak és nem ringathatják felesleges illúziókba azok a közlések, amelyek az ipari tervek (5 éves, 7 éves terv) meghiusulásáról beszélnek. Londonnak a legrealisabb politikát kell folytatnia és ez nem más, mint minden eldobott keztyű felvétele a béke érdekében. Hogy ez most a kontinens többi államait is horribilis kiadásokba sodorja, arra tekintettel lehet — fejezi be a flottaverseny megindítását bejelentő közléseit a lap.

Válságos szakasz előtt a csehszlovák kérdés, írja a Gazetta del Popolo

(RÓMA.) (Stefani.) A Gazetta del Popolo prágai tudósítójának közlése szerint a csehszlovákiai probléma válságos szakasz elé érkezett, mert most dől el, hogy háború lesz-e, vagy béke. — Aki azt állítja — írja a lap — hogy a kérdés nem Prágában, hanem külföldön dől el, az nagyon téved és az ilyenszerű állítások nem is felelnek meg a valóságnak, jöllehet a csehszlovák kormány szereti ilyen formában feltüntetni a dolgot. A kisebbségi probléma kizárólag belügy és ha Hodza miniszterelnök Londonnak és Párisnak Berlin felől várható támadásokról küld memorandumokat, akkor olyan diplomáciai játékokat folytat, amely előbb-utóbb megbosszulja magát. Itt ugyanis nem egyedül a szudétánémetekről van szó, hanem a magyarokról, lengyelekről, tótokról és ruthénekről, akiknek sérelmeik közösek és akik mögött nem áll a hatalmas német birodalom. Az is különös — folytatja a tudósító — hogy a köztársaság még most is 450.000 embert tart fegyverben és állandóan erősíti határait. Prága felett napestig szovjet repülőgépek keringenek, amely bizonyára nem fog jóra vezetni, mert Berlin és Róma, amelyek nem türtel-

**Loteria
de
Stat**



Cu un loz dela
**GHEORGHE
STĂNOIU**

dati sārăcia
afară din casă

Provincia, mândat, cu poştal sau ramburs

meg a szovjet befolyást az Ibéria-i félszigeten, nem engedik meg azt Közép-Európa szívében sem. Hodza miniszterelnöknek azonnal határoznia kell, mert a felelősség egyedül az övé és kabinettjének tagjaié. Ezt annál is inkább meg kell tennie, mert a brit és francia követek ezirányban már figyelmeztetést is küldöttek. Háborút nem akar senki, de viszont nem akar háborus okokat sem. Legkevesebb olyan állapotokat, amelyek megteremthetik azt. Csehszlovákia részesítse igazságos elbánásban kisebbségeit és ez esetben a probléma megszűnik probléma lenni.

Kilátástalan a csehszlovák-német megegyezési kísérlet, — írja a berlini sajtó is

(BERLIN.) (DNB) A Berliner Börsenzeitung a Szokol-ünnepek alatt elhangzott nyilatkozatokat, valamint a csehszlovák nemzeti sajtó cikkeit idézve, megállapítja, hogy a megegyezési kísérlet teljesen kilátástalannak minősíthető. Állításának igazolására közli a Narodny Novinynek, Jezek miniszter lapjának legutóbbi cikkét, amelyben a lap a „német kisebbség” követeléseit visszautasítja és hangsúlyozza, hogy annál többet, mint amit a kormány a szudétanémeteknek ígért, nem adhat. Ugyanez a véleménye — írja a Berliner Börsenzeitung — Zilka mérnöknek, a cseh agrárpárt képviselő főtitkáranak is, aki ezt a Szokol-ünnepeken megtartott óriási tetszést aratott beszédében hangsúlyozza is.

— Ily körülmények között — folytatja a lap — alig maradhat hátra más, mint az, hogy a szudétanémet párt levonja a konzekvenciákat és beszüntesse intervencióit a megegyezés érdekében.

Hasonló hangnemből írnak a többi lapok is. A Frankfurter Zeitung megjegyzi, hogy az egyre ismétlődő és megegyezési kilátással kecsegtető jelentések a német népre nézve már elvesztették hatásukat.

Megegyezés készül Hodza és a szlovák néppárt között?

(PRÁGA.) (Havas.) Csehszlovák politikai körökben igen jó benyomást keltett az, hogy a szlovák néppárt Theben-i gyűlésén dr. Hletko, az amerikai tótok vezetője és dr. Sidor képviselő, Hlinka munkatársa egy szóval sem tett említést a csehek és a tótok között fennálló ellentétéről, mert ebből arra következtetnek, hogy a két nemzetiség között fontos alkotmányjogi megegyezés készül. Ilyen értelmű jelentést küldöttek Londonba az angol lapok prágai sajtótudósítói is.

KÉSZÜL A KISEBBSÉGI STATUTUM

(PRÁGA.) Hodza miniszterelnök szombaton közli hivatalosan a nemzeti-ségekkal a csehszlovákiai kisebbségi statutumot. Csehszlovákiát önálló cseh, morva és szlovák tartományokra akarják osztani s a szlovákokat Pozsony székhellyel külön kerületben egyesítik. A szudétanémetek a nem nyelvi alapon történő decentralizáció miatt elégedetlenek. Az alkotmánymódosítás megszavazására Hodzának a kommunisták, vagy nemzetiek szavazataira van szüksége.

Nem ad aggodalomra okot VI. György király állapota

(LONDON.) (Reuter.) VI. György király könnyebb természetű hűlésben megbetegedett. Oryosainak jelentése szerint a betegség lefolyása normális és az uralkodó néhány napi pihenés után elhagyhatja a betegágyat.

A brit-olasz egyezmény és az angol ellenzéki pártok

(LONDON.) (Reuter.) Az alsóház tegnapi ülésén Fletcher képviselő kérdést intézett Chamberlain miniszterelnökhöz, hogy hajlandó-e ígéretet tenni arra, hogy a brit-olasz egyezményt nem ratifikálják mindaddig, amíg a spanyol kérdés véglegesen el nem dől. A kormányfő a következőket felelte:

— A brit-olasz egyezmény életbe léptetésének időpontját a kormány jegyzőkönyvben lefektetett elvek alapján maga szabja meg és azután az alsóház elé kerül ratifikálás végett maga az agreement is. Akkor alkalma lesz a képviselő urnak arra, hogy aggodalmait kifejezze.

Ezután Sinclair képviselő intézett kérdést oly irányban, hogy a kormány

hajlandó-e megvárni az önkéntesek elmozdítását és csak azután életbe léptetni az egyezményt? Chamberlain erre így válaszolt:

— Ez vonatkozik előző válaszomra, amelyhez nincs hozzátenni valóm.

Az alsóházban a kormánypárt tagjai a feleletet zajosan megtapsolták. Ezután sor került a Sandys-féle ügyben leadott mentelmi bizottsági vélemény letárgyalására.

Pariani tábornok Hitler kancellár-nál

(BERLIN.) (D. N. B.) A Berlinben tartózkodó Pariani tábornok olasz hadügyi államtitkárt a Führer hosszú magánkiküldetésén fogadta, majd villásreggelin látta vendégül. A megbeszélésről nem adtak ki jelentést.

A főmufti azonnali eltávolítását követeli a brit sajtó

(LONDON.) (Reuter.) A Times vezető cikkében a palesztinai helyzettel kapcsolatban a következőket írja:

— Nagybritania egymásután küldi csapatait a Szentföldre, amely szép lassan óriás kaszányává alakul. A rend és nyugalom helyreállítása ennek ellenére sem remélhető mindaddig, amíg a Jeruzsálemből elmenekült főmufti a közeli francia fennhatóság alatti Beiruthból szabadon folytathatja fanatikus követőinek feltűzelését a brit tervek és a zsidóság ellen. Az sem sokat használ, hogy a francia kormány a Libanon-állam határainak lezárását rendelte el, mert a propaganda nem a hivatalos határállomásokon keresztül történik. Valamivel többet jelent az a további terv, hogy drótsövényt vonjanak a határ mentén, de ez csak a brit és a francia tekintélyt rombolja le az arabok előtt, azt, amely az utóbbi időben amúgy is igen sok csorbát kapott. Az egyetlen, ami tehető, a főmufti Madagaszkarba való száműzése. Ott nyugodtan folytathatja tevékenységét.

TERRORHANGULAT PALESZTINÁBAN

(JERUZSÁLEM.) Palesztinában a terrorhangulat egyre jobban fokozódik. Az angol katonai megerősítések állandóan érkeznek. Északpalesztinában 18 óra alatt hat előkelő angolt gyilkoltak meg az arab terroristák. A vasúti- és táviróforgalom sok helyen megszakadt a merényletek miatt. Egy arab rendőrfelügyelőt négy ismeretlen ember meggyilkolt. A tegnapi rémtetteknek nagyszámú emberáldozata van. Jeruzsálemben és más városokban több helyen bombák robbantak. Haifa és Názáreth között egy angol őrház és a felkelők között heves harcok voltak számos áldozattal. A Haifa melletti egyik telep megtámadásának ugyancsak több emberáldozata van. Az angol hatóságok mindenütt szigorú rendszabályokat léptettek életbe. Nincs kizárva, hogy rövidesen egész Palesztinában a legszigorubb ostromállapotot hirdetik ki.

Szíria tovább vonakodik

(ANKARA.) (Havas.) A szíriai kormány hivatalos közleményt bocsátott ki, amelyben leszögezi, hogy a francia-török szandzsák-egyezményt semmi körülmények között sem ismerheti el, mert nem mondhat le a szandzsák területtel szemben fennálló jogairól. A kormány e nyilatkozatát Szíria ankarai követe, Adel Arslan emir Rüzsi Arras külügyminiszter és az ankarai francia követ tudomására hozta. A török sajtó Szíria e lépését barátságtalan tettnek minősíti és megjegyzi, hogy Ankara adandó alkalommal nem is fogja szem

elől tévesztetni. A párisi lapok sajnálatos körülménynek minősítik az elhatározást amelyet a jelenlegi kormány uralma alatt megváltoztathatatlanul mondanak

A CANTERBURY ÉRSEK BESZÉDE

(LONDON.) A canterbury érsek legutóbbi nagy beszédében éles hangon szólt a háborús borzalmakról és a nem árják ördögi üldözéséről.

AZ EVIANI ÉRTEKEZLET

(EVIAN.) A politikai menekültek elhelyezését tárgyaló értekezleten megállapították, hogy Németországból rövidesen háromszázezer zsidót kell kitelepíteni, ami súlyos probléma. Miután az ülések titkosak voltak, a lengyel megfigyelő megbízott megsértődve otthagya az értekezletet, miután nem akarták a zárt ülésre beengedni.

ALTALÁNOS TÁMADÁS ELŐTT

(SANGHAI.) A janán csapatok, hír szerint, mindenütt általános támadásra készülnek, különösen Hankeu környékén.

Változás a magyar kormányban

(BUDAPEST.) Hóman tárcanélküli miniszter kiválik a kormányból és annak a bizottságnak elnöke lesz, amely az állástalan ifjúság elhelyezésének ügyét intézi.

Felozlatják a lengyel kommunista szervezeteket

(VARSÓ.) A lengyel kommunista párt lapjának közlése szerint a kominintern rendelkezésére felozlatják az összes lengyelországi kommunista alakulatokat. A rendelkezés a párt kereteiben mutatkozó ellentétet miatt történik.

A spanyol önkéntesek hazaszállítása

(LONDON.) A spanyol kormány 80 oldalas és három részre oszló fehér könyvben hozta nyilvánosságra a benemavakozási bizottság tevékenységéről szóló jelentést. Az önkéntesek visszavonása tízezres csoportokban Dulin holland tengeri parancsnoksága mellett történik. Amennyiben mindkét részből nem tudnak ilyen nagyszámú csoportot kihozni a harcokból, úgy a visszavonás megfelelő arányban történik, de naponként legalább ezer embert kell eltávolítani. Remélik, hogy az önkéntesek visszavonása 50 nap alatt lebonyolítható. Száz nap alatt a sebesültek és a betegek hazaszállítása várható és így körülbelül 150 nap alatt az egész hazaszállítás megtörténhetik. Négy csoportban (szárazföldi hadsereg repülő, tengerészek, polgári egyének). Az önkénteseket London, Hamburg, Lisszabon,

Marseille és Genova kikötőkbe szállítják.

Ugyancsak Londonból jelentik, hogy az alsóház tudomásul vette Sandys képviselő által elkészített bizottsági jelentést, amely szerint Sandysnak a bíróság elé állítása mentelmi sérelem.

A német-francia és lengyel nagykövetek szerdán, vagy csütörtökön Halifax külügyminiszterrel fontos kérdésekről fognak tárgyalni.

Mérsékelt harci tevékenység

(VALENCIA.) A mindkét főhadiszállásról érkező jelentések szerint tegnap csak mérsékelt harci tevékenység folyt. A repülőgépek is inkább csak felderítő szolgálatokat végeztek.

Két megrázó öngyilkosság Sibiuban

(SIBIU.) Tegnap két megrázó öngyilkosság történt a városban. Dél előtt a gyárvárosi állomáson a berobogó Copsa Mica-i személyvonat elé vetette magát öngyilkossági szándékból Rösler Oszkár százsz származású 18 éves műszerész. A vonat kerekéi valószínűleg kettészelték. Holttestét beszállították a bonctani intézetbe. Zsebében nem találtak bucsulevelet, csak egy, a munkakönyv kicseréléséről szóló munkakamarai igazolást. Így tettének okát nem tudják. Az öngyilkosságról értesítették Rösler Flussucca 8. szám alatt lakó tanító édesapját, aki amikor értesült a gyászhirről, roszszul lett és orvosi közbelépésre volt szükség.

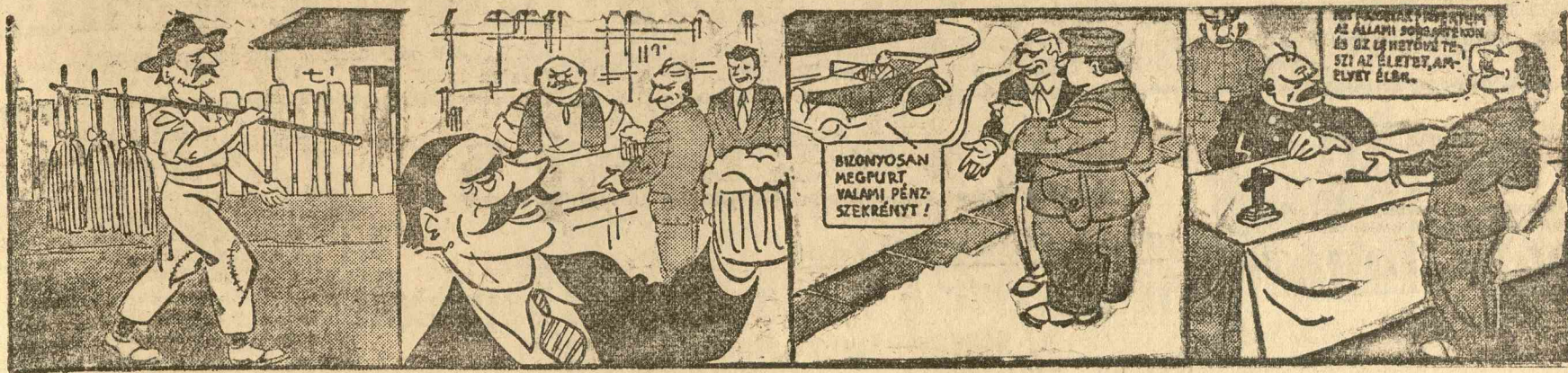
A másik öngyilkossági kísérlet délután a Cibin erdei Csillag nevű villamos megálló közelében történt, ahol Gündisch János 48 éves magántisztviselő öngyilkossági szándékból oldalba, majd mellbelőtte magát. Az eszméletlen emberre a járőrök találtak rá, akik felismerték az áldozatot és értesítették a Cibin-erdőben tartózkodó családját, amely drámai körülmények között intézkedett az életveszélyesen súlyos állapotban levő öngyilkosjelöltnek kórházba való szállítása iránt. Állapota válságos. Bucsulevelet Gündisch sem hagyott hátra. Dr. Sasu bűnügyi osztályfőnök közlése szerint, valami elvesztése miatti elkeseredésében kísérelte meg az öngyilkosságot. Más feltételek szerint családi okok állanak az ügy hátterében.

A nyomozás mindkét öngyilkossági ügyben megindult.

— **MEGHALT DR. ZIEGLER KÁROLY.** Tg.-Muresről jelentik: A magyar társadalmat súlyos veszteség érte. A budapesti Bakkay-klinikáról érkezett jelentés szerint, ott meghalt 67 éves korában gyomorrákban dr. Ziegler Károly orvos, a tg.-muresi magyar kaszinó volt elnöke. Dr. Zieglert a napokban megoperálták, de a műtét sem hozott állapotában javulást. Az elhunytban Ziegler Emil festőművész édesapját gyászolja.

— **KÉT SÜLYOS GÉPKOCSISZERENCSÉTLENSÉG AZ ORSZÁGBAN.**

Emi Sibiú felől jövő magángépkocsi a feleaci tetőn, Cluj közelében nekifutott egy táviróoszlopnak és felborult. Négy utasa a szakadékba zuhant, köztük egy magasrangú tiszt és a soffőr igen súlyosan megsebesülve kerültek a turdai kórházba. Ploesti közelében egy másik magángépkocsi egy országúti gyümölcsfának szalagolt. Az autó három utasa életét veszítette.



Tóthfalusi József ny. esperes, Té.-Mures:

A nagy tettek nagy emberei

Szász Domokos transsilvaniai református püspök születésének száz éves évfordulója alkalmából

Szász Domokos transsilvaniai ref. püspök születésének 100 éves évfordulója ad időszívesítést Tóthfalussy József targonmuresi ny. esperes nagyérdemesű megemlékezésnek.

2.

Szász Domokos püspöki tevékenységének betetőzése azonban kétségtelenül: a Transilvaniai Ref. Egyházkerület Teológiai Faltáza, kapcsolatban az akkor magy. kir. Tudomány Egyetemmel és egyúttal a teológusok és ref. tanárjelöltek Internátusa volt — Clujon.

Enek elgondolását, mint égő tüzet hordozta lelkében. Ezért küzdött és szenvedett a legtöbbet. E gyönyörű alkotást vallotta maga is élete koronájának. Kettős cél lebegett ez intézmény létesítésével lelkisémei előtt. Magasabb színvonalra óhajtott emelni a lelkészképzést és kiváló készült-séget, de egyúttal evangéliumi alapon hitbuzgóságra nevelt tanárokkal akarta ellátni középiskoláinkat.

Szász Domokosról nem kisebb ember, mint Rava sz László, a mostani dunamelléki püspök, egyébként ugyancsak a cluji teológiának neveltje és büszkesége, egykor azt a bírálatot mondta, hogy: „Szász Domokos a teológiához semmit sem értett és azzal nem is törődött.“ En az első pillanatban ellentmondtam e felfogásnak. Annakidején magam is a teológus voltam és éppen ezért nemcsak, hogy merem, de meg is bírtam ítélni a helyzetet és az embert és ebből a szempontból néztem és becsültem meg Szász Domokos püspök küldetését.

Csak egy röpké pillantást vessünk most e kérdésre.

A transilvaniai református egyház szel-leme a XIX. század közepe táján egészen elalélt volt. Az egyházi élet csupa politika. A papi-prakszis kenyérkereső banauzia. Ez az irányzat vezetett a 70-es évek elejéig, mikor is dr. Kovács Ödön és Keresztos József tanárságával megindult az első, erős lelkireform, akikhez az akkori új auidi lelkipásztor, dr. Bartók György későbbi püspökünk maga is lélekkel csatlakozott és közös irányzatnak a modern teológia tudományos renaissanceja villany ütésekként hatott az elalélt tetemre. A hit tény lett, a teológia vallástudomány, mely ezt a tényt vizsgálja. De az apologia sajátos formát mutatott. Azt gondolták, hogy a kereszténységet akkor mentik meg, ha mindazt lealkuszzák belőle, amit a világ kifogásol. Racionalizálni kell tehát a vallást, hogy megmentsük — ezt volt a jelszó.

Transilvaniában a teológia központja Auid volt és transilvaniai ember és éppen a városunkkal szomszédos Band község szü löttje, dr. Kovács Ödönnek édes testvére, ugyanennek az irányzatnak budapesti képviselője — dr. Kovács Albert teológiai tanár is, egyébként a legagresszív modern teológus. A paradicsom kapujában nem állottak olyan szigorúan és elszántan láng pallosu angyalok, mint az auidi irányzat és képviselői az itthoni református anyaszent-egyház aranypitvarában, hogy megvédjék ennek a szeretett földjét, papjait és népét a külső pietista és methodista áramlatoktól.

Am ezzel szemben Szász Domokos egy-előre bár kevesedmagával azt az irányt képviselte, hogy a szép modern scholasztika, a csipős polemika, a támadó egyházpolitika mind hiába, mert az egyháznak belül-ről, lélekben kell megújodnia papjainak, presbitereinek, imádkozó, bibliaolvasó, munkás keresztény élete által. Meg kell kezdeni tehát annak a tábornak a nevelését,

amely először is más és bensőségesebb keresztényen teológiai felfogást viszen be a lelkészek katedrájába és így az egész egyház hitbéli és társadalmi életébe is. Jól tudta Szász Domokos, hogy ez a munka előbb csak maghntás lehet; erre sarjad fel csirába a vetés, hogy Isten segédelmével később termő kalásszá gyarapodhasson.

Ime, ez volt Szász Domokos teológiája és így értett ő a teológiához.

Minden vitán felül áll egyébként a teológiai fakultás első tanári kara beállításának személyi kérdése is. Szívemben mélyen bevéve maradtak az ő tusakodásai, e nagy kérdésben való és az ország minden részét átfogó lelkipontjai. Már az is bizonyítja a Szász Domokos teológus-értékét és magas látókörü lelkivilágának adventszerű beteljesedését. Avagy ma is ki vonná kétségbe dr. Keresztos Béla első teológiai igazgató, dr. Kecske méthy István, Pokoly József professzorainknak teológiai szempontból való abszolút jelentőségét, amikor idehaza a pozitív keresztény gondolat és vallásos irányzat megerősödésére gondolunk, holott ők tőlünk távol Budapesten, Debrecenben nevelkedett a bizony a miénk től egészen eltérő irányt képviseltek.

Szász Domokos a lelkiélet nagy kivételeinek volt példája. Egész lényében profétai lelkiület. Alig érte el 25-ik életévét, már a cluji református egyházközség lelkipásztora. Püspöke: Nagy Péter. Hivatására előkészületét befejezendő, egyfelől teológiai ismereteit gyarapítand, másfelől a külföldi protestantizmusának gyakorlati keresztény követelményeit megismerni — Németország, Franciaország és Hollandia egyetemait hospitálta végig és tiszta látással, ki-szélesedett lelki horizonttal, úgy tért haza, mint az olyan fiatal gazda, akire az ősi rögök felett új élet követelményei által meg szabott művelésre gazdag mezők várnak.

Mikor 1885-ben a püspöki állásra megválasztották legelső sorban egyházközségei és lelkipásztorsággal felé fordult lelkének legodaadóbb gondja. A transilvaniai egyházkerületben 539 anyaegyház közül 300-nál több volt, amelyben a papi fizetés 500 forintot alul maradt és a lelkész javadalom a 200 forint létminimumig sem emelkedett. Megszületett lelkében a tökélekpőz segélyek eszméje, a későbbi magyar kálvinizmus hatalmas Domesztikája és ezáltal segítő jóbort nyújthatott nemcsak a szinlődőknek, hanem új állásokat létesített. Megsajdult a szíve, amidőn látta, hogy a papi özvegyeknek és árváknak nyújtott segély alig több a koldusnak nyújtott alamizsánánál. Még helyettes püspök korában zörgött az akkori Konventnél Országos Gyámintézeti határozati javaslatával, melynek csapásán megindul a kérdés megoldása. Bejárta kerületének legféltettebb pontjait és püspökségének első éveiben már keserves tapasztalta, hogy az elébe táruló kép még sokkal sötétebb, miként gondolta. Annai ellenséges áramlattal körülözlött népét, hajdan vezérszerepre elhívott kálvinista egyházat végzetes veszélyben látta. Ősi, virágzó egyházközségek dűledékei, templomok és iskolák romjai vetettek bus árnyékot lelkére. És ő Isten színe előtt fogadást tett, hogy: „Ha áldozatul is esik, Istenből nyert erejének egész teljességét felsezenteli arra, hogy a dűledékeket felépíti, a nemzetiségi városok fiók egyházait anya egyházakká emeli, templomaikat megépíti, a szétszört csontokat összegyűjti, azoknak pásztorokat küld, iskolákat állít föl, melyeknek vezetését erőselektől, népmentől, hivatásukat felfogó tanítókra bizza.“ Dezo-lált helyeinek 36 új körlelkészége és Transilvaniászerte 70 új templom építése és ezek között a püspök székhelyén épült mil lenáris-templom mind-mind hirdetői otthatalan buzgalmának, hitvédő bölcsességé-

nek, megmentő és megtartó elhatározásának.

Csak természetes, hogy hasonló gondolat sietett akkori kollégiumaink és az ezek keretében levő gimnáziumaink, elemi iskoláink megerősítésére is. Ezen iskoláink kálvinista polgári társadalmunk életének központjában emelkedtek és rendszerint nagy kiterjedésű vidékek hegyen épített várai voltak. Ezek között a sft.-gheorgheni kollégium, mely a székyesség művelődésének erős várul indult: a gróf Mikó Imre egykori főkurátor hagyományos neve mellett a Szász Domokos nevét őrző legféltette-nyekben.

Ezek is ténybeli bizonyítékok, hogy Szász Domokosnak meg volt a maga mély értelmű teológiája és meg volt a kellő bátorsága is arra, hogy ennek értelmében hit életünk megújításának első célkitűzése legyen. Az meg aztán egyenesen az ő keresztényen bölcsességére és evangéliumi megértő és megbecsülő lelkiségére vall, hogy az általa kitűzött munkához felkereste és megnyerte egyházkerületünkben azokat az egyéniségeket is, akik tanultságuk, tudásuk, belső értékük erejével előbb talán óvatos és vonakodó, de később önfeláldozó harc-csai lettek a Szász Domokos által utba indított megújodásnak. Érttem: elsősorban Molnár Albertet, aki úgy a targonmuresi lel-készi katedrának, mint a teológiai fakultás gyakorlati tanári székén Isten által ihletett nagy papunk és professzorunk volt. És éppen így érttem: Nagy Károlyt, örökre felejthetetlen ifjúkori barátomat, szintén volt püspökünk, akitől bár évek választottak el, de találkozásunk első pillanatától kezdve, egyik legbizalmasabb barátjává fogadott, aki előbb mint brasovi, majd auidi lelkész, később Szász Domokosnak személyes felkérésére a cluji teológia egyik professzora, égő, szent lelkesedéssel vállalta a felelősséget a megindított új munkáért, melynek később, mint püspök, maga is alá-zatos szívé és hívő lelkiismeretével lőn.

Hiányos lenne a Szász Domokos alkotásainak vázlatos felsorolása, ha nem emlékeznék meg az ugyancsak Clujon felállított Papiárva Szeretetházáról. Az ő nagy szívéből kiszállt szeretet, mint jóságos angyal jelent meg az elárvult papgyermek életének és lelkének megmentésére, hogy felkarolja és megtartsa őket a nyomorúságok áradatában.

A jövő év január hó 8-ika már 40-ik éves évfordulója leend Szász Domokos püspök ha-

lála napjának. Sajgó emlékek raja éled ben nem ujra. Eszembe jutnak az utolsó esztendő részletei. 1896-tól kezdve állandóan viharzik körülötte a transilvaniai kálviniz-taság töprengésén felül, mondjuk ki nyil-tan: — majdnem az egész ország közhan-gulata.

A teológia létesítésének lehetőségei és e célú tevékenységei felett felkavart viha-rok a befejezett tények előtt el kellett ül-jenek. Azonban mindig történt gondosko-dás arról, hogy személyileg érdekelt és el-lentéteket kereső ténykedések ujjabb és ujjabb szeleket vessenek, hogy viharokat arassanak. Előbb csak apró jelentőség nél-küli kérdések indultak el, hogy szenzáció-kat hajhászó szekerekre kapaszkodjanak és faluról-falura, városról-városra riasztgas-sák a lelkeket.

Clujon az új teológiai tanárikar hóna alatt a teológus ifjúsággal — belmissziói munkához kezdett. A templomokon kívül gyülekező helyeken és főként a teológia nagytermében egyházi estélyek és evangé-liumi órák munkáját vezették be. Tanárok és ifjak együttes lelkesedéssel keresték fel a városvégeket, ima- és bibliaórákat, hit-erősítő, evangelizáló gyűléseket tartottak, iskolába nem járó gyermekek számára va-sárnapi iskolákat létesítettek. Ezek a tény-keések azonban nem mindenkinek voltak meglegedésére. Hol „papistáskodás“, hol „szektáskodás“, de mindenesetre az „átkos pietizmus“ vádjá kezdett szállingózni a le-vegőben. És megkezdődött az alattomos vadaskodás, békétlenség-szítás: nyílt szí-nen. Dr. Keresztos, dr. Kecske méthy és Po-koly teológiai tanárok, de a kérdés érde-mére nézve megint ugyancsak Szász Domo-kos püspök ellen, aki lelkének teljes őszin-téségével támogatta a hitbéli fellendülés nagyszerű törekvéseit. Az akkori napi és egyházi lapok vonatkozó cikkei bőséges tá-jékoztatást nyújthatnak mindezekről. Ezt a voltaképpen csak belső egyházi hitéleti és egyháztársadalmi vita-kérdést azonban ére-lyesen felhasználta a Szász Domokos ellen-zéke, melynek központjába ütőkártyául vá-ratlanul nagytiszteletű Szász Gerő egyház-kerületi főjegyző, esperes és az ottani egy-házközség első lelkészének markáns alakja került, aki teljes erejével tiltakozott pa-rokhus-lelkész jogának a teológiai taná-rok általános egyházközségi tevékenysége által történő megsértése ellen és magával a püspökkel szemben is ellentétes állás-pontra helyezkedett az — „idegenből be-hurcolt tanok“ támogatása miatt.

(Folytatása következik.)

Váratlan látogatást tett városunk egészségügyi intézményeinek Marinescu Nicolae tábornok, egészségügyi miniszter

(CLUJ.) Tegnap délelőtt folyamán vá-rosumkba érkezett Marinescu NI-colae tábornok egészségügyi miniszter, aki ellenőrző körúton van az ország te-rületén. A miniszter, aki Oradea felől érkezett gépkocsin, a reggeli órákban kiszállt Gilauban és meglátogatta az ot-tani gyermekgondozó intézetet, amely-nek példás tisztaságát és rendjét fölött a legnagyobb elismerését fejezte ki. Utá-na dr. Septimiu Barițiu egészség-ügyi vezérfelügyelő lelkiismeretes ka-lauzolása mellett meglátogatta az egész-ségügyi nővérek (Surori de Ocrotire) Moților úton levő székházát, majd pe-dig dr. Iuliu Hațieganu, dr. Tatar Coriolan és dr. Pop egyetemi tanárok vezetésével a sebészeti, belgyógyászati és bőrgyógyászati klinikákat látogatta meg, mindent a legnagyobb rendben és tisztaságban találván, ami nagy meg-elégedéssel töltötte el. Hasonlóképpen meg volt elégedve a dr. Stefanescu Goanga egyetemi rektor vezetése alatt álló pszihotechnikai intézetben és az új betegsegélyző palotában látottakkal is. Marinescu tábornok miniszter meg-

látogatta még a strandot is, itt azonban kifogásolta a partfürdő hiányos egész-ségügyi felszerelését és egyéb körülmé-nyeket, amelyekre vonatkozólag arra in-tette a város vezetőségét, hogy a hiányo-ka, a lehetőséghez mérten minél hama-rább pótolják.

Látogatásának befejeztével Marinescu Nicolae tábornok-miniszter gépkocsira ült és Targonmures felé indulva, elhagy-ta városunkat.

Borbélynak
egy szót szóljon

„Barbaxoljon“

— Egyhónapi fogházbüntetésre ítélték a mezőgazdát, aki arra bujtogatta gaz-datársait, hogy ne fizessenek adót. Chi-sinából jelentik: A katonai törvényszék egyhónapi fogházbüntetésre ítélte Scov Gheorghe Torbeant községben lakó me-zőgazdát, aki a falu lakossága körében arra izgatott, hogy ne fizessenek adót. Az ítélet jogerős.

Júli 13-án a SPORTVONATTAL Bucureștibe

az **F. C. RAPID - GENOVA K. K. MECSRE**

Indulás Clujról 16-án, szombaton este 10 órakor, visszaindulás 18-án, hétfőn este 8 órakor. Lei 675 oda-vissza meccs-jeggyel együtt. Jelenkezni „AGIMEX” CENTROPA utazási irodában, Cluj, P. Unirii 3. Telefon 12-29.

Az ördög

Bábszínház

(RTA: C. GREEN

II

17.

— Kis Li! — Hakusima hangja olyan halk volt, mint a szellő, mely a cseresznyevirágok között suhan végig...
— Kis Li! Holnapután indul vissza a hajó hazánkba. Üdvözlő helyettem a morajló habokat és vijjgó sirályokat utközben. És ha feltűnnek szemed előtt az ismerős partok, akkor gondold Haku-simára. Köszönet nevében a fehérha-ju asszonyt, aki vár rám és légy jó hoz-zá... Beszélj neki Hakusimáról. Mond meg neki, hogy Hakusima boldog volt mert hazájának és talán az egész vi-lágnak csekély szolgálatot tehetett. És ha a felkelő napot látod zászlóinkon, ak-kor egy kicsit büszke is lehetsz Haku-simára...

Az ajtó nesztelenül feltárult és a fő-nök lépet be Harry Hughes és Lowell kapitány társaságában.

Hakusima kissé fel akar emelkedni, de nem tudott megmozdulni.

— Megengedi, hogy megszorítsam a kezét? — kérdezte az ősz férfi megin-dultán.

A sárga, erőtlén kéz már nem tudta viszonzni a kézszorítást.

Hakusima arcán boldog mosoly su-hant végig.

— A kis Li holnapután utazik vissza hazájába. Szeretném ha valaki gondját viselné. Tárcámban vannak iratok, pénz. Szerencsés utat — kis Li.

A „Conte Rosso” gözpipa élelet fű-tyült. A korlátnak támaszkodva állt a japán leány.

Nem utazott egyedül. A fedélköz egyik fülkéjében helyezték el Hakusima koporsóját. A Főnök akarta így. A ko-porsót a japán zászlóval takarták be.

(Folytatása következik)

TESTEDZÉS

A KK felé kacsintgat a Slavia:

Tönkreverte a Slavia az olasz bajnokot
Slavia—Ambrosiana 9:0 (2:0)

(PRÁGA) Hétfőn délután, a magyar Hertzka vezetésével, 30.000 főnyi kö-zönség előtt játszották le a Slavia—Am-brosiana Közép-európai Kupa mérkőzést. A pompás formában levő Slavia óriási meglepetésre tüneményes játékot vonulta-felt fel az olasz bajnokságot ellen, amely-nek kapujába gólpert zúdított. Az első félidőben az olaszok még ellenállnak a

cseh ostromnak, szünet után azonban a Slavia gőzhengerét nem tudják feltartóztatni. A félidő kétgólos vezetése után még hét gólt helyeznek el a csehek az olasz kapuba. Ezzel az Ambrosiana KK szerep-lésének sorsa meg is pecsételődött, mert a második mérkőzésen, Milanóban képtelen behozni a kilencgólos hátrányt.

Zizkovits Lenke Románia női tennisz bajnoka

(BUCURESTI) A román tennisz bajnok-ságok küzdelmei befejeződéshez közeled-nek. Tegnap eldőlt már a női egyes baj-nokságának sorsa is. A bajnokságot Pop-perné Zizkovits Lenke nyerte, aki mind-végig nagy formát árukt el és valamennyi ellenfelét legyőzte. Eredmények:

Férfi egyes (elődöntő): Schmidt—Bădin 6:0, 8:6.

Női egyes (középdöntő): Berescu—Bara-heim, Caralulic—Hosszu, Erős w. o.

bácssy 6:0, w. o. Döntő: Zizkovits—Berescu 1:6, 6:2, 6:4.

Férfi páros (középdöntő): Schmidt, Tă-născu—Segall, Erős 6:0, 6:1, 6:4, Réti, Caralulic—Benedek, Benedek 6:3, 6:1, 9:11, 6:2.

Vegyespáros (elődöntő): Berescu, Sch-midt—Unanian, Brândusa 6:1, 6:1, Wert-heim, Caralulic—Hosszu, Erős w. o.

Magyar rekord dönt meg a finn-magyar atlétikai viadal második napján

(HELSINKI) Európa legnagyobb sport-eseeménye, a finn-magyar atlétikai viadal hétfőn befejeződött. A kétnapos versenyt a finnek minimális pontarányval meg-nyerték, de az eredmény fordított is lehe-tett volna. Az eredmények általában elég jók. A két nemzet atlétáinak vetélkedéséből egyébként magyar rekord is született a 10.000 méteres síkfutásban.

A második versenynap eredményei:
100 m: 1. Gyenes M. 10.8 mp, 2. Nagy M. 10.9 mp, 3. Tammisto F. 10.9 mp, 4. Ahjo-palo F. 11 mp.

Rúdugrás: 1. Zsuffka M. 380 cm, 2. Csá-nyi M. 360 cm, 3. Reinikka F. 360 cm, 4. Lehdesmäki F. 350 cm.

400 m: 1. Görkői M. 48.6 mp, 2. Nam-nista F. 48.7 mp, 3. Rákkölänen F. 49.3 mp, 4. Vadas M. 49.4 mp.

Diszkoszvetés: 1. Kotkas F. 49.94 m, 2. Kulitzky M. 46.46 m, 3. Madarász M. 46.23 m, 4. Mentula F. 46.12 m.

1500 m: 1. Hartikko F. 3 p 52 mp, Finn

rekord. 2. Szabó M. 3 p 53.6 mp, 3. Mäki F. 3 p 54.2 mp, 4. Iglói M. 3 p 56 mp.

Távolugrás: 1. Laine F. 701 cm, 2. Si-mila F. 688 cm, 3. Gyuricza M. 682 cm, 4. Somogyi M. 671 cm.

10.000 m: 1. Salminen F. 30 p 44.8 mp, 2. Szilágyi M. 30 p 59.2 mp. Magyar re-kord. 3. Tamila F. 31 p 14.8 mp, 4. Eszter-gomi M. 32 p 04 mp.

Svédstaféta: 1. Magyarország 1 p 55.6 mp, 2. Finnország 1 p 59.9 mp.

Belga versenyző győzött a Franciaország körüli verseny ötödik szakaszán. Párisból jelentik: A Franciaország körüli nagy ke-rékpárverseny ötödik szakaszán, a Royan—Bordeaux közötti 198 kilométeres utvo-nalon a belga Meulenberg győzött 5 óra 12 p 42 mp-es idővel, 2. Servadei olasz, 3. Bini olasz, 4. Frechaud francia.

Norvégia—Anglia válogatott atlétikai viadal első napján a norvégek 30:29-re ve-zetnek.

Mezei — Hazay, Sárkány — vítez Ha-lasy — Börsi, Németh, Brandy — össze-állításban játszik a magyar vízpolóválo-gatott szombaton a németek elleni mér-kőzésen, amely a magyar—német uszóvála-dal keretében kerül lejátszásra Budapesten.

„A Ripensia megtette a magét!”
mondotta Ursica dr., a timisoaraiak veze-tője a Ferencvároslól elszennvedett vereség után. A nagy mérkőzésről egyébként a következő nyilatkozatok hangzottak el: Pojár, a Ripensia edzője: „Megérdemelten győzött a Ferencváros.” Lazar Corneli dr., a Ripensia elnöke: „Jobban játszott a Ferencváros. Egy kicsit kemény volt a mérkőzés. Ez azonban már a kupamérkő-zések velejárója. Budapesten is kikapha-tunk, ha így fog játszani a Ferencváros.”

Vitéz Kemenessy, a Ferencváros ügyveze-tője: „Nagyobb gólaránnyal is győzhettünk volna! Ebben Barlassina is ludas.” Sáro-si dr.: „Erős mérkőzés. Sőt durva! Ha egy kicsit is meg nekem a góllövés, ötöt-hatot is lőhettem volna. Pavlovics nagyon jó kapus.” A budapesti lapok a mérkőzés-ről írt kritikáikban elismeréssel írnak a Ripensia játékról, annak ellenére, hogy kikaptak. A Nemzeti Sport kiemeli Bindea szereplését, akit Európa egyik legjobb szél-ső játékosának tart.

A Ferencváros edzőjére pályázik a Ju-ventus. Bucurestiből jelentik: A Ferenc-város—Ripensia mérkőzés után a Juventus egyik vezetőembere ajánlatot tett Hlaway-nak, a Ferencváros edzőjének leszerződte-tésére. A Juventus 20.000 lejes havi fi-ze-tést ajánlott fel a kitűnő magyar edzőnek, ha átveszi a bucuresti csapat edzését. Hlaway nem fogadta el az ajánlatot, te-kintve, hogy szerződése a magyar bajnok-hoz szólítja.

(TURDA) Uranus—Munkás 6:0 (2:0). Ba-rátságos mérkőzés a kerület javára. Az Ariesul—Cement mérkőzés a vihar miatt elmaradt.

KAC uszók. A KAC uszószerelői felkéri összes uszóját, hogy ma, kedden este 9 órakor jelenjenek meg az egyesület helyiségében tartandó megbeszélésen.

Rendkívül ülést tart szerdán este 9 óra-kor a kerületi uszószerelői klubja. A klub-helyiségében, amelyre az egyesületek meg-bizottainak megjelenését kéri dr. Boldur Emil h. elnök és dr. Nagy Zoltán titkár.

V. Ziegler Emil és Bundialek Ferenc, a KAC kitűnő uszói és vízpolójátékosai, annyi sok verseny diadalmas hősei, újra edzésben álltak és lázas munkával ké-szülnek az országos bajnokságokra.

Rádió

SZERDA, július 13.

Bucuresti. 6:30: Torna, vidám zene, le-mezek, orvosi tanácsadó, szakelődés, hí-rek. 13:15: Időjelzés, sporteredmények, víz-állásjelentés. 13:25: Lemezek. 14:30: Hírek. Lemezek. 19:15: Lemezek. 20:15: Sibiceanu Theodor zongorázik. 20:45: Stroescu Con-stantin tenor énekel. 21:20: Bonisch Julius csellózik. 21:50: Vidám lemezek. 22:45: Di-nicu zenekar.

Budapest I. 7:45: Torna, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11:20: Felolvasások. — 13:05: Gordonka és fuvola zongora kíséret-tel. 13:30: Hírek. 14:30: Hanglemezek. — 15:35: Hírek. 17:15: Diákféltára. 17:45: Hi-rek. 18: Előadás. 18:30: Hangverseny. 19:15: Előadás. 19:45: Tárogató és cigányzene. — 20:55: Hírek. 21:25: Vigoperák. 24: Hírek angol és francia nyelven. 24:10: Jazz hár-mas. 1:05: Hírek.

Budapest II. 19:15: Hangverseny. 19:45: Előadás. 20:25: Hanglemezek. 21: Táncla-mezek. 21:50: Hírek. 22:15: Cigányzene. Bécs. 17: Hangverseny. 19:20: Lemezek. 21: Vidám zene. 22:30: Lemezek. 23:30: Hangverseny.

Berlin. 20:10: Zenés apróságok. 21: Har-monikaegyüttes, dalokkal. 22:30: Lemezek. 23:30: Könnyű és tánczene.

Varsó. 8:15: Szalonzene. 18: Tánczene. 19:10: Hangverseny. 20: Ének. 23: Kamara-zene.

— Családirás Londonban. Tegnap az egyik külvárosi lakásban borzalmas családirás történt. Egy apa világító gázzal, amelynek csapját megnyitotta, megölte önmagát, feleségét és három gyermekét. A tett oka ismeretlen.

— Az Oltha zuhant a medvével vias-kodó pásztor. Az Olt hullámai Ramnicul Valceánál a partra vetették a fiatal pásztor holttestét és nem messze egy halálra sebesített medvét találtak. Va-lószínű, hogy a pásztor az elrabolt juho-kat magával hurcoló medvével viaskod-va zuhanhatott a folyóba és így lelte halálát.



COLECTURA OFICIALĂ SI A OFICIILOR RURALE P. T. T.

SORSIEGYÁRUDAI
CLUJ, STRADA REGINA MARIA 46. SZÁM.

Reuter jelenti:

(MADRAS.) A kolerajárványon kívül egy másik epidémia is kitört és pedig a typhus, amely különösen Panditok körében szedi áldozatait. A brit kórházi hivatal most segélyexpedíciókat küldött ki megfelelő gyógyszerekkel a baj elhárítására.

(BRÜSSZEL.) A belga közsegtanács válságos állapotban van, amelyeken igen nagy küzdelmeket kell vívni, október 9-re tüzték ki. A propaganda, különösen a rexpárt részéről, már is megindult.

(LEIPZIG.) E héten a következő állami bocsátottak ki új bélyegeket: Jugoszlávia, Svájc, Belgium, Bulgária, Franciaország, Csehszlovákia, Angola, Románia, Luna Bucurestilor bélyeg), a köztársasági Spanyolország, Amerikai Egyesült Államok, Wallis, a Fortuna szigetek és Cook szigetek.

(GENF.) A nemzetközi közlekedési bizottság befejezte tanácskozásait. A résztvevők Belgium, Egyiptom, Franciaország, Magyarország, Mexikó, Monako, Németország, Románia, Lengyelország, Csehszlovákia és Svájc delegációi kiosztották zárülésükön a nemzetközi forgalom propaganda plakátjainak díját. Az első jutalmat, Faud király válogatását, Magyarország nyerte el.

(ESSEN.) Megkezdik a Hansa-csatorna építését. Egyelőre az Achim-hamburgi kerület munkálatok alá. A kivágási költségre 145 millió márkát irányoztak elő.

(GENF.) I. Napoleon koronázási gyűrűje, amely 1811. óta eltűnt, egy genfi ékszerész felfedezte és megvásárolta. A francia kormány most elhatározta, hogy a rendkívül értékes történelmi emléket megveszi a Malmaison múzeum részére, ahol már több Napoleon relikviát őriznek.

(TOKIO.) A japán pénzügyminisztérium háborús segélypénzeket bocsátott ki egy, öt és tíz yenes értékben, amelyek egy évvel a kínai háborút befejezőleg visszavonhatók. Az új pénzeket egy milliárd yen értékben állították elő.

(BERLIN.) A Führer rendelet értelmében Bouhler N. S. D. A. P. csoportvezető könyvét, a „Harc Németországért” című művet kötelező iskolai olvasmánnyá léptették elő. Egyelőre 5 millió példányszámban állították elő.

(STETTIN.) Egy iskolás gyermekekkel tele autóbust a sófför vizgázatlansága folytán elűtött egy tolató mozdony. Három gyermek meghalt, 17 megsebesült. A vizsgálat megindult.

(NEWYORK.) A legutóbbi népszámlálás szerint az Egyesült Államoknak 153,385,256 lakosa van. Figyelemreméltó, hogy a bennszülött indián lakosság születési arányszáma a feltevésekkel és a féhérellenes propaganda megállapításaival szemben évről-évre emelkedik.

(SANGHAI.) Egy Sanghaiból Tungcsauba igyekvő angol kereskedelmi hajót kínai kalózok támadtak meg és a kapitányt revolverlövéssekkel az értékek kiadására kényszerítették, azután távoztak. A hajó kapitánya jelentést tett a brit tengerészeti hatóságoknál, amelyek két elkapót küldtek ki a kalózok üldözésére.

(INNSBRUCK.) A városi hatóságok a birodalmi kormányhoz fordultak szükség munkások beosztása érdekében, mert, bár Tirolban megelőzőleg igen nagy munkanélküliség volt, most az építészeti szakmunkások teljesen kifogytak.

(ROMA.) A minden évben megrendezendő jugoszláv-olasz gazdasági értekezlet időpontját júliusról szeptemberre halasztották el. A konferenciát említett időpontban Bledben fogják megtartani.

(AMSTERDAM.) Az utóbbi időben a nyersgémánt piacon igen nagy kereslet mutatkozik.

(BELGRÁD.) Az ezüstércekben rendkívül gazdag Jugoszlávia azt állítja, hogy Trepcóban és Borban feldolgozó telepeket állítottak fel, Európa legjelentősebb ezüst előállító államává lép elő.

(BUDAPEST.) A magyar fővárosban tartózkodó belga kereskedelmi delegáció befejezte tanácskozásait. Az új kereskedelmi szerződés aláírására a napokban sor kerül.

(BUCURESTI.) Az új román-német kereskedelmi szerződés alapján megindultak az első közvetlen dunai közlekedési utak Wien felé.

(KAIRO.) Mint tudvalevő, a Suez-csatorna munkái körében aszanprovokáció folytán sztrájk mozgalmat indult meg, amely a csatorna forgalmát komolyan veszélyeztette. A mozgalmat az egyiptomi kormány energikus közbelépéssel azonban lecsökkentette.

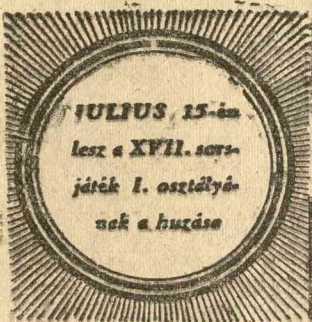
(BUDAPEST.) A múlt hó 30-ával zárult költségvetési év bevételei 150 millió pengővel többet eredményeztek, mint ahogy az előirányozva volt.

(LONDON.) London lakosságának száma a legutóbbi hivatalos kimutatás szerint 7,972,123 volt.

- Hova szalad?
- Elkéstem, és nem akarok lekézni a vonatról



Aki nem mulasztja el az alkalmat, nem lesz kénytelen a szerencse után szaladni. Ma újabb alkalma nyílik, hogy boldog ember lehessen.



Az AURORA fiókjaiban
útféle esnek, alkalmat adnak Önnek, hogy milliómos lehessen.
VÁSÁROLJON SORSJEGYET

AURORA

FIÓKJAIVAL

KERESKEDELMI BANK, PIATA UNIRII 20. SZÁM.

Beszédes számok a város életéből

(CLUJ.) A városi egészségügyi hivatal kiadásában megjelenő „Buletin Sanitar” júliusi számában a város január havi népmozgalmi adatairól kapunk figyelemreméltó adatokat. A közlő megállapításai szerint a város lakóinak száma január elsején 104.003 lélek volt. Az év első hónapjában természetes úton 67 lélekkel szaporodott a város lakossága: született 130, meghalt 113 ember. Az egyéven aluli halálozások száma 12 volt. A házassági kedv a súlyos városi illetékek ellenére jelentősen emelkedett januárban: 296 pár mondott örök hűséget egymásnak, míg 14 pár felbontotta a házassági köteléket és törvényesen is elvált.

A népmozgalmi adatok nemzetiségi megoszlásából kiderül, hogy az év első hónapjában több magyar nemzetiségű polgár halt meg, mint román, de kevesebb is született, mint az elmúlt hónapokban. E hónap adataiból azonban nagyobb következtetéseket levonni nem lehet.

Januárban született 68 magyar, 87 román, 19 zsidó és 6 német. Meghalt 58 magyar, 37 román, 15 zsidó és 3 német nemzetiségű. A házasságkötések megoszlása: magyar férfi 18 esetben magyar 4 esetben román és egy esetben zsidó életársat választott. Román férfi viszont 10 esetben román, 4 esetben magyar nőt vett feleségül. Zsidó és német részről ebben a hónapban nem történt vegyesházasság.

Megtudjuk még az egészségügyi közlőből, hogy januárban 5 tifuszos, 27 vörhenyes, 4 kanyarós és 2 vérhas beteg kezeltek a járványkórházban. A mentők 64 esetben vonultak ki betegsége, 66-szor baleset, 6-szor gyilkosság, vagy öngyilkosság és 15-ször más esetekben. A városi Poliklinika egyhónapi mérlegéből kiderül, hogy 2064 vizsgálatot tartottak prostituált nőknél.

Beszédes számok a város életéből

Zajlik az élet, visszatér a múlt, öröli az igazság malma

(CLUJ.) Dr. Prunner Sándor, az „Ardeali Autószállító vállalat” igazgatója ellen gondatlanságból okozott emberölés a vád Mintegy évvel ezelőtt történt amikor a szállítási vállalat igazgatója — aki saját bevallása szerint — a cégjelzés ellenére nem autóval, hanem lovakkal dolgozik — arról értesült hogy a CFR uccában levő istállója összeomlott és az omladékok alól kocsisát, Maxim Jánost már csak holtan sikerült kihuzni. A szerencsétlenség áldozatának özvegye százezer lejes kártérítési pert indított dr. Prunner ellen azon a címen, hogy a nevezett istálló már évekkal a szerencsétlenség bekövetkezése előtt életveszélyes állapotban volt, falán jól felismerhető repedés tátongott és minden pillanatban attól lehetett tartani, hogy a romszerű épület összeomlik. A felperes ezt az állítását tanúkkal is kívánja bizonyítani.

A tárgyaláson többek között kihallgatták Dénes István cluji lakost is, aki a következőket mondotta:

— A vállalat Gonosz nevű kocsisa már egy évvel a szerencsétlenség előtt mondotta nekem, hogy az istálló olyan állapotban van hogy könnyen összedőlhet. A szerencsétlenség előtti napon is felhívtam figyelmemet erre és pedig azt válaszoltam, hogy ne hozzam jójót, hanem dr. Prunner igazgató urhoz. Ezt

meg is ígérte és láttam, amint délután beszélt az igazgató urral, de a köztünk levő távolság miatt nem hallottam egyet len szót sem a beszélgetésükből.

A vádlott kijelenti, hogy őt a veszélyre senki sem figyelmeztette és ő szerződésileg a bérelt istálló belső karbantartásáért volt csak felelős. Belül pedig, mint azt bizonyítja is, javította az istállót.

Réz műves Ioan Luna de Sus közséi üstföldöző cigány szokásos bűnével: csalás, illetve pénzhamisítás vádjával terhelten lép bírái elé. A „magánvádló” Nicola Nicolae ottani földműves, aki állítólag 12 ezer lejt adott a leleményes cigánynak, mert meg szeretett volna gazdagodni és megszédült a bűvész-trükkökkel bemutatott aranyvizek és a cigány vagyontiger előadásától. Tehát pénzt adott, hogy pénzt csináljanak neki.

— Én csak kétszáz lejt kaptam, nacs cságos bíró ur — tiltakozik Rézműves.

— Vakuljak meg, ha nem...

A vádlott hamis pénzei rosszul sikerültek, mert gépje sem volt és a csendőrség egy-kettőre lefűlelte. Ugyanis a falu hatósági fejénél az őrsvezetőnél ma ga a károsult tette meg a feljelentést.

Albert István, a „Keleti Ujság”

munkatársa ellen sajtó útján elkövetett régalmazás a vád. Annakidején Cahan a Poenariu Mercuria-Ciuc-i körörről az Astra román kultúregyesület elnökeiről azt írta, hogy kikeresztelkedett renegát és körörrösi minőségében csak azokat a betegeket kezeli, akik beiratkoznak a nemzeti-parasztpártba. Az ügy a helyi törvényszék negyedik szekciója elé került.

Ítéletkihirdetésre mindenik ügyben később kerül sor.

Vasmunkások nemzetközi értekezlete Prágában

(CLUJ.) A vasmunkások nemzetközi kongresszusa ebben az évben Prágában tartja tanácskozásait. A háromnapos tanácskozásra csaknem minden európai állam elküldötte képviselőit. Városunkból Pálffy Tibor szaktanácsi elnök és Bruder Ferenc tartományi főtitkár vesznek részt a tanácskozásokon, amelyeknek napirendjén a vasmunkások helyzetének megtárgyalása lesz. Romániából egyébként még négy kiküldött vesz részt a vasmunkások nagyjelentőségű nemzetközi értekezletén.

Egyhónapi elzárásra ítélték felségserítés miatt

(CLUJ.) Ez év februárjában történt a clujmegyei Corbisti községben, hogy a falu papja, Nichifor Ioan, más parochiát kapott és bucsut vett régi hivatól. De mielőtt véglegesen eltávozott volna, kisebb mennyiségű fát küldött a fűrészmalmomba felválni, hogy aztán azt a nem messze fekvő új parochiájába vigye. A fa felvágásánál jelen volt Popa Miron községbeli lakos, aki egy ideig csendesben nézte hogyan dolgoznak a munkások, de aztán élesen kifakadt a pap ellen, azt mondván, hogy nincs neki joga többé egy szál fát sem elvinni ebből a faluból. Ő ezt nem hajlandó engedni és ha kell, pereskedni megy még a királlyal is. Kijelentése, amelyet a pap iránti ellenszenv fűtött — a csendőrmester fülebe jutott és Popa a pap szidalmazásáért és Ofelsége személyével szemben tanúsított tiszteletlen magatartása miatt a katonai törvényszék elé került. A bíróság a kihallgatott tanúk vallomása alapján beigazoltnak látta a vádat és Ofelsége iránti tiszteletlenség miatt egyhónapi, a pap szidalmazásáért szintén egyhónapi elzárásra ítélte a magáról megfellebbezett falusit, akinek azonban az idevonatkozó rendelkezések értelmében a két büntetés közül csak az egyiket kell kitöltenie.

Hirek

APTÁR. 1938. Julius 13, Szerda. Róm.
kat.: Anaklét. Prot.: Margarete. Ort.:
Sob. Sf. Arh. Gabriel. Izr.: 14 Tamuz.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

JOBB A KEVÉS, MINT A SOK

Nagy kár doktor ur, hogy maga
hallani sem akar a nősüléről. Pedig az
lány, akit ajánlottam, igazán illik ma-
rához. Vele talán sokkal boldogabb le-
hetne.

Hagyja csak, kedves néni, én meg-
légszem ezzel a mai kevés boldogsággom-
mal is. Tudja mit mond a közmondás:
„Ami biztos, az biztos.”

Ügyeletes gyógyszerárak. Folyó
9-én, szombaton reggeltől 16-án szom-
baton reggelig a következő gyógyszer-
árak teljesítenek éjjeli szolgálatot. Bíró
Unirii tér; Apostol Reg. Ferdinand-ut;
Palóczy, Marechal Foch ut és Holicska.
Mofillor-ut.

Időjárásjelentés. A bucarestii idő-
járásutató intézet jelentése: Általában
borult ég, jelentős lehűlés, esők.

JÓ ES OLCÓ BORT ÉS TALPAT
Kozák börtületben kaphat Cluj. Piata
Mihai Viteazul 15.

Száz ház égett le egy jugoszláviai
községben. Belgrádból jelentik: A ju-
goszláviai Cergarhiban az elmúlt éjszaka
hatalmas tűz pusztított és több mint
száz ház leégett.

ORSZÁGSZERTE SOK KÁRT
OKOZTAK A VIHAROK. A legutóbbi
viharak országsszerre nagy károkat
okoztak. Budapesttel 24 órán át szünet-
elt a telefonösszeköttetés. Salaj-
megyében az árvíz okozott sok kárt.
Áradmegyében a vihar három ember-
áldozatot követelt. Satumare megyében
jégvihar dult. Ezenkívül számos helyen
forgalmi zavarok voltak a vasuti tele-
fon és táviró összeköttetésben.

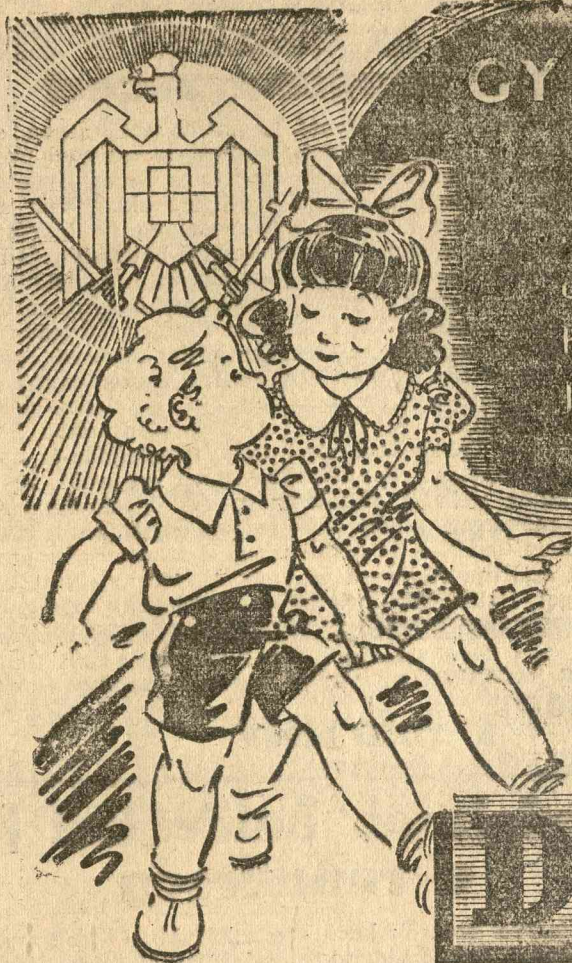
Rendelkezési állományba helyez-
tek egy súlyos mulasztásokkal vádolt
rendőrségi titkár. A belügyminiszter-
ium rendelkezési állományba helyezte
Teodoroff Simion hotini rendőrségi tit-
kár hivatalos hatalommal való vissza-
élés és más szabálytalanságok miatt.

Tűz pusztította el a falu termését.
Marculesti községben a lakosság össze-
gyűjtött termését az arra haladó vonat-
ból kipattanó szikra lánggyújtotta és
elhamvasztotta. A kár igen nagy. A
vizsgáló megindult.

Megjelent a Magazin. Rajnay Tibor
színház és társadalmi riportlapjának
legújabb száma változatos és gazdag tar-
talommal jelent meg. Különösen érde-
kes színházi és strandvonatkozási cik-
kek vannak benne. Egyes szám ára 5 lej
Kapható minden trafikban.

Uj magyar gazdamárnok. A helyi
Gazdasági Akadémián a napokban avat-
ták fel a szokásos ünnepségek között gaz-
damárnokké Maknics Gyulát, az Aka-
démia kitűnő képességű hallgatóját.

Angliából közvetít Pluhár. A Wem-
bleyben augusztus 6-tól 16-ig rendezen-
dő uszó és vízipólo Európa-bajnokság
érdekesebb eseményeiről a terv szerint
a magyar rádió közvetítést fog adni Plu-
hár István konferálásával.



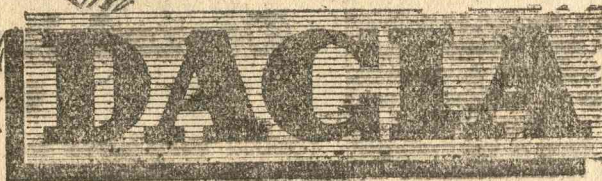
GYERMEK- MESE

Ha nagyok lesztek,
emlékezni fogtok
hogy születtetek 1938
JULIUS 13-án

DACIA

Sorsjegyáruda fiókjától hatalmas összeget
vehetek fel. Az Állami Sorsjáték szerencsés
sorsjegyet a DACIA sorsjegyáruda
fiókjánál vásároltam.

A XVII. sorsjáték I. osztályának a húzósa
JULIUS 5-én.



ECONOMIA ÜZLET CLUJ, PIATA UNIRII 23 SZÁM.

Rádió a tűzoltás szolgálatában. Gdy-
nia, a lengyel kikötőváros tűzoltósága a
tűzjelzőállomásokat rádióra szerelte át.
Négy rövidhullámú adó- és vevőállomá-
sot állított fel, tisztán rövidhullámú
szolgálatot Ezenélül ellátták rövidhul-
lámú állomásokkal a tűzoltó-gépkocsik
egy részét is. A kísérletek olyan siker-
rel jártak, hogy Varsó és Lodz tűzoltó-
sága szintén átérnek hasonló berendez-
kedésre.

Öt év a bucarestii Unitárius Mis-
szio Egyházközség életéből. Ilyen címen
Lőrinczy Géza unitárius lelkész tartal-
mas kis füzetet adott ki, amely elé a
bucarestii egyházközségnek szóló len-
dületos üdvözléssel dr. Varga Béla püs-
pök irt előszót. A kis füzetben a bucu-
restii unit missziós egyházközség 1933-
38. évi, öt éves multjának jelentőségét
Kovács Lajos brasovi unit, esperes méltatja
szép szavakkal Majd Ürmösy Sán-
dor unit, lelkész 1843 tavaszán történt
havasalföldi utazásának rövid és ügyes
ismertetése következik. Németh Ernő
bucarestii egyházközségi gondnok tollá-
ból, míg magának az első öt évről sok
küzdellemmel és erőmegfeszítéssel járó
történetét Lőrinczy Géza mondja el ko-
moly alaposággal, ismertette a megalá-
kulást, a lakáskérdést, a hitoktató prob-
lémáját, az Unitárius Hírnök című misz-
ziói lap megindítását, a 400 család tör-
ténétét, a bucarestii egyházközség anya-
gi helyzetét, a szörványgondozás ügyét,
a Dávid Ferenc Egyet ifjusági körének
működését, a felekezeti viszonyt és a
misszió egész munkásságát. A Nőszövet-
ség szeretetteljes tevékenységét Bartha
Miklósné ismerteti, tartalmas munka-
programjukat pedig Rohonyi Vilmosné
Néhány kép egészíti ki az értékes füze-
tet, amely hűséges képet ad a bucarestii
unit, misszió egyházközség megpróbál-
tatásos nehéz életéről, egyben feltárja
az egyházközség megteremtésén fárado-
zó példaadó és minden elismerést meg-
érdemlő szép és lelkes munkáját. (w.)

HUSZONÖTÉVI KÉNYSZER-
MUNKA — KÉTSZERI GYILKOS-
SÁGÉRT. A devai törvényszék huszon-
ötévi kényszerszolgálatára és 120 ezer lej
kártérítésre ítélte Toma Ilie volt csend-
őrszakszervezőt, aki féltékenységből
agyonlőtte fiatal feleségét és annak
nagybátyját.

Zálogtárgy-e a csecsemő? Newyork-
ból jelentik: Különös jogesetet kell a
napokban elbírálnia a csikágói bírósá-
gnak. Egy kereskedelmi alkalmazott
felesége az egyik csikágói kórházban
flügyermeknek adott életet. A szülés
után bonyodalmak léptek fel, amelynek
következtében az asszonynak néhány
hetet kellett a kórházban öltönie. Mint-
hogy a kórházi számlát teljesen ki-
egyenlítse, a kórház igazgatósága úgy
határozott, hogy a gyermeket a számla
teljes rendezéséig zálogként vissza-
tartja. Az apa ennek a zálogolásnak
felfüggesztését kívánja keresetében
melvben rámutat arra, hogy egy cse-
cemőt nem lehet zálogolható tárgy-
nak és pénzben kifejezhető ellenér-
tékek tekinteni. A tárgyalásra a bi-
róság hét szakértőt idézett meg. A
kórházban a napokban rendőrtisztviselő
jelent meg és azt kívánta, hogy amíg
a vitás ügy a bíróság ítéletével el nem
dől, szolgáltatassák ki a gyermeket apjá-
nak, akinél hatósági ellenőrzés alatt
lenne. Ennek a kívánságnak teljesítését
a kórház igazgatósága kereken eluta-
sította.

Háromhónapi elzárásra ítélte a katonai törvény- szék a politikizáló tanítót

(CLUJ.) A helyi katonai törvényszék
tanácsa Enescu Virgil alezredes el-
nökletével tegnap tárgyalta Dxordai
Augustin Colonia Ticu községbeli ta-
nító ügyét, aki ellen tiltott politikai pro-
paganda miatt indult meg az eljárás.
Egy házkutatás alkalmával ugyanis több
olyan iratot találtak, amelyekből arra
lehetett következtetni hogy a tanító az
idevonatkozó rneleek megjelenése
után is politikai tevékenységet folyta-
tott Sulyosbitotta bűnét az, hogy —
amin a vádirat állítja — egy beszélge-
tés alkalmával politikai színezetű kije-
lentéseket tett. A törvényszék a tanuki-
hallgatások alapján tiltott politikai pro-
paganda miatt háromhavi elzárásra ítél-
te a tanítót, amelybe beszámította a vizs-
gálatban eltöltött háromheti fogságot.

Részeg lejjel énekelni kez- dett a templomban a ha- rangozó: egyhónapi elzár- rási kapott

Popovici Dumitru, a bihormegyei
Fanicai község harangozója ez év április
17-én kissé később kelt fel a szokottnál.
Igy történt meg az, hogy a falu lelké-
sze meg is dorgálta, mert a harangozás-
sal alaposan elkésett. Popovici szó nél-
kül végezte az istentisztelet alatt kötele-
ségeit csak mikor hazament, akkor tört
ki belőle a bánat, ami nála rendszerint
ivás formájában jelentkezett. Így tör-
ténhetett meg azután, hogy mikor elér-
kezett az esti vecsernye ideje, kissé bi-
zonytalan léptekkel igyekezett a temp-
lom felé, így ballagott fel a kórusra és
foglalta el a kántor mellett a rendes he-
lyét. Mivel több ízben előfordult, hogy
ő énekelte a kántor helyett a Miatyán-
kot, jelen alkalommal is elfogta a buz-
góság és félretaszitva a kántort, reszkető
hangon énekelni kezdett. De nem jutott
el az ének közepéig, mert belezavarod-
ott ami természetesen nagy megütkö-
zést keltett a hivekben, akik zajongani
kezdtek. A vecsernye befejeztével a pap
felelősségre is vonta a harangozót, aki
szemtelenül válaszolt és sértegetni kezd-
te. A lelkész jelentette az ügyet a csend-
őrségnek és így botrányokozás, valamint
vallás képviselője ellen elkövetett erő-
szak címén eljárás indult Popovici el-
len. A katonai törvényszék, amely teg-
nap tárgyalásán foglalkozott az ügygel,
egyhónapi elzárásra ítélte a magáról su-
lyosan megfélekedezett vádlottat.

THALIA MOZGO MA UTOLJÁRA DUPLA MŰSOR!

Megtaláltam a férjemet
Claudette Colbert énekes filmje

II. CIGÁNYOK Világhírű szovjetfilm

Szerdától:
I. ADIO PARIS
LILY PONS

II. JÖNNEK AZ INDIÁNOK
Előadások: 3, 6, 9.

Kun Máttyás Fia R. T.

Cluj, Calea Marechal Foch No. 2.

Négy nemzedék évszázados tapasztalatait egyesítve mo-
dern technikai berendezéssel és dusan felszerelt raktárral
állunk nagyrabecsült megrendelőink szolgálatára. — Spe-
ciálitástk vagyunk: acélárakban, látszerészetben, barotva-
köszörlésben, orvosi műszerek javításában.

Srima alpaca

evőeszközök feltűnő olcsó áron!



Meghalt dr. Jakobi József orvos édesapja

(CLUJ.) A helybeli zsidó társadalmat súlyos veszteség érte. Tegnap este 8 órakor 85 éves korában hosszabb szenvedés után elhunyt dr. Jakobi József ismert nevű orvos édesapja. A nemeslelkű nagyszony életének javarészt gyermekeinek, rokonságának és jótékony társadalmi tevékenységének szentelte. Dr. Jakobi József kivül Sze-mere József, CFR főmérnök felesége édesanyját gyászolja az elhunytban. A nemeslelkű zsidó nagyszony temetése ma délután 3 órakor fog végbemenni a Chevra Cadisa udvaráról előreláthatóan hatalmas részvét mellett.

Rablók a törvényszék előtt

(CLUJ.) Ez év április 29-30-ra virradó éjszaka történt, hogy Margineanu Petru, Margineanu Ioan és Florea György Paclisa (Alba-Iulia megye) községből való legények erőszakos behatolást Baci Alexandru Frata községi gazda lakásába és különböző életveszélyes fenyegetések és tetteles bántalmazás kíséretében 27 ezer lej raboltak el a megijesztett károsulttól. Ezután mindhárman eltűntek és a csendőrség erőteljes nyomozása ellenére, csak néhány nappal ezelőtt sikerült őket elfogni. A vizsgálat során kiderült, hogy az említett napon Margineanu Petru cinkostársaival — akik akkor jöttek haza a katonaságtól husvéti szabadságra — felkerekedett fizette a cimborák vonatkoztátását és mindhárman azzal az ürüggyel, hogy éjszakai szállást kérnek, beállították Baci Alexandruhoz. A nagygazda a gyanus külsejű egyéneket kiutasította, mire azok behatoltak a lakásba és rárontottak Baciura, torkon ragadták, majd a földre reperték. A megrémült ember kisfia ordítani kezdett. Ekkor a banditák beköttek a gyermek száját és az ágy alá dugták. Baciurak mégis sikerült dulakodás közben segítségért kiáltani, mire előrohant a felesége, akit a rablók szintén megtámadtak. Az asszony ekkor látva hogy nincs menekülés, a házban levő 27 ezer lej készpénzt átadta a háromtagú bandának, mire azok nyomtalanul eltűntek. A nyomozás során a csendőrség előállították Trif Ioan pástort, aki bevallotta, hogy két év előtt az „ismeretlen” rablóknak elmondotta, hogy mintegy kétfélszázmillió van Baci Alexandrunak. A csendőrség ezen vallomás nyomán le is fűllete a vakmerő rablók, akiket a vizsgálat megejtése után átadták a helyi ügyészségnek. Ma meg erősítette a törvényszék első osztályának ítéletét, amely elvetemült leányok ügyét; akikre nézve így életbelépett a harminnapos vizsgálati fogság.

— **Rezik—Petruta templomi hangverseny Turdan.** Rezik Károly orgona és Petruta Jonel hegedűművészek a turdai unitárius templomban nagyszerű templomi hangversenyt rendeztek. A műsoron számos Beethoven, Schubert, Gounod-szerzemény után a két művész néhány saját szerzeménye is szerepelt. Az összes számoknak rendkívüli nagy sikerű volt.

— **A FIATAL ORSZÁGÓR SZERENCSETLENSÉGE.** Constantban tegnap csónakázás közben egy Constantin Vello nevű országór csónakjából a tengerbe esett és belefulladt. Két másik társát a segítségükre sietett matrózok megmentették.

— **MÉRGEZÉS FOLYTÁN MEGHALT KÉT TIMÁRMUNKÁS.** A foci-sani timárműhelyben két munkás mérgezés folytán életét veszítette.

— **ADOMÁNYOK.** Köszönettel nyugtázzuk a H. V. nagybeteg urnő részére R. J.-tól Jézus nevében beküldött 200 lej összeget.

— **SZOBROT ÁLLÍTÁNAK BUCURESTIBEN DUCANAK.** Bucurestiből jelentik: A meggyilkolt Duca volt miniszterelnöknek Bucurestiben szobrot állítanak és erre a célra a Lascar Cărgăciu és Viisoara-i uccák kereszteződésénél már területet is sajátítottak ki.

Továbbra is fogvatartják Palinszky Sámuel, az ausztráliai illetőségű hírhedt gangsztervezért

(CLUJ.) Annakidején nagy szenzációt keltett, amikor a helyi rendőrség bűnügyi osztályának sikerült Palinszky Sámuel ausztráliai állampolgársággal rendelkező gangsztervezért letartóztatnia. Ez év februárjában ugyanis a Regina Maria uton levő Miess nevű bőrüzletet ismeretlen, de „nagyon képzett” betörők a pince falát keresztültörve az ottfelejtett kasszakulcs segítségével 240 ezer lej erejéig kifosztották. Azután eltűntek. Néhány nap múlva a cernăuți rendőrség csempegyanus egyéneket tartóztatott le, amikor Tabak Berl odaváló lakost is letartóztatott. Pontosan 240 ezer lej találtak nála. A vallatás során Tabak azt mondotta, hogy Palinszky Sámuel kereskedőnek az alkalmazottja és most szállítja részére a nevezett pénzügyi összeget. Palinszky meg is

jelent a rendőrségen, ahol egyik párisi bankra hivatkozva próbálta igazolni a hatalmas összeg eredetét de szerencsétlenségére akkor már a cluji rendőrség körözőlevele is bejárta az ország összes bűnügyi hatóságait és Palinszkyt társával együtt letartóztatták és a cluji központi rendőrségre szállították, hogy tetéért feleljen. Itt aztán sikerült is a minden hajjal megkent banditát beismerésére bírni. Akkor az is kiderült, hogy Palinszky hatalmas betörő-karrier után érkezett városunkba. Bejárta már Amerikát, Ausztráliát és egész Európát. Tehát igazi nagystílű. Itt mégis rajtavesztett. Az ügyészségre szállították, ahol tegnap éppen negyedszer hosszabbította meg a törvényszék negyedik szekciójára Palinszkyt, mint cernăuți cinkostársa vizsgálati fogságát.

Ma, kedden a Royal slágermozgóban 2 szenzációs slágerfilm 1 helyért.
I. FEDOR SALJAPIN, a világhírű tenorista egyetlen filmje.

DON QUICHOTTE

II. ÉJELI JÁRÓR

RIN-TIN-TIN-nél a főszerepben.

Veszedelemes betörőket fogott a rendőrség

(CLUJ.) Veszedelemes betörők kerültek tegnap a központi rendőrség bűnügyi osztályának kezére. Fodor Béla alias Zsidó Béla Muncitorilor 56. szám alatti, valamint Bencze Mihály Carei-Mare-i származású, városunkban Stefan cel Mare 10. szám alatt lakó rovtomultu egyéneket tetten érték, mint a tegnapi nap folyamán a Calugariilor 2. szám alatt egy Ticudean nevű egyén lakásába behatoltak. Ott a szekrényt felnyitva Fodor kutatni kezdett, míg társa, Bencze az előszobába „falazott”. Pechükre azonban a szomszédos szobában egy fiatal nő aludt, aki a zajra felriadva segítségért kezdett kiabálni. A

munkájukban megzavart betörők erre vad futásnak eredtek, elmenekülniök azonban nem sikerült, mert egy Czaga nevű járőrként motorbiciklivel üldözőbe vette őket és Bencze Mihályt sikerült is elfogni. Bencze vallotta be azután, hogy társát Fodorhoz hívják, aki régi ismerőse a cluji rendőrségnek. Az éjszakai folyamán Diosan detektív csoportvezetőnek sikerült elfogni Fodort is, aki a kihallgatás folyamán beismerő tette. A továbbiakban kiderült, hogy a két rovtomultu betörő természetellenes viszonyt tartott fent egymással. Bűnlajstromuk összeállítása folyamatban van.

Német repülőgépek repültek el Csehszlovákia felett

Evianben sikerült megoldani a zsidó emigránsok elhelyezésének problémáját — A francia sajtó szerint Róma és London megegyezése Páris hozzájárulásával lesz igazán hatályos

(PÁRIS.) A francia sajtó erősen foglalkoztatja London—Róma egyezményének ügye. Az Action Française hangoztatja, hogy nélkülözhetetlen szükség Páris és Róma megegyezése is, mert a Földközi tengerrel kapcsolatosan teljes érvényű megegyezés nem lehetséges Páris kihagyása nélkül. Ezt az illetékes kormányoknak meg kell érteniük.

NÉMET REPÜLŐGÉPEK CSEHSZLOVÁKIA FELETT

(PRÁGA.) Az Azeq nevű németnyelvű és a kormányhoz közelálló lap közlése szerint, tegnap négy német katonai repülőgép szállott el Liberet közelében csehszlovák terület felett. Az egyik gép hír szerint 2 kilométernyire hatolt be Csehszlovákia fölé.

SIKERES MEGOLDÁS ELŐTT ÁLL A NÉMET EMIGRÁNSOK ELHELYEZÉSÉNEK KÉRDÉSE

(BUDAPEST.) Az Ujság című lap evianai tudósítójának tollából részletes beszámoló ad a konferenciáról. Eszerint az emigránsok elhelyezése kedvező megoldás előtt áll. Londonban központi irodát létesítenek, amelynek kiküldöttjei az érdekelte államokban diplomáciai előjogot kapnak, ami azt jelenti, hogy az emigránsok mindenütt saját követséggel fognak rendelkezni. Hollandia, amely 25.000 emigránst befogadott, további befogadásra nem hajlandó, Belgium 2000 emigránsnak ad helyet, Anglia pedig vállalta, hogy nem utasítja ki az eddig befogadott emigránsokat. A legkedvezőbb a helyzet Észak-

Amerikában, amely tíz évig évente 27 ezer emigránst hajlandó befogadni. A legnagyobb eredmény, hogy a kérdés bűnügyi rendezését sikerült biztosítani. 30 millió dolláros alaptőkéjű emigránsbankot létesítenek Newyorkban, amely 14 évre szóló kölcsönkötvényeket bocsát ki, amelyeket a zsidóság vezetői, köztük lengyel, csehszlovák, román pénzemberek is, már tuljegyeztek. Az emigránsok a Népszövetség 56 tagállama által elfogadott utlevéllel fognak rendelkezni. A 30 millió dollárból 10 milliót a résztvevő államok, 10 milliót a zsidó egyesületek és szervezetek, 10 milliót pedig Németország biztosítja a zsidó vagyonok kiengedéseivel. Ha ez a nagy terv nem sikerül, az első 10 millió dollárnyi összeg elegendő a terv részbeni megvalósításához és ez az összeg már is biztosítva van.

MÉG MINDIG TART A TERROR-MOZGALOM PALESZTINÁBAN (JERUZSÁLEM.) A palesztinai zavargásoknak tegnap 12 halott és 30 súlyos sebesült áldozatuk volt. Názarethben az arabok és az angol rendőrök között valóságos ütközet folyt le. Nablusban egy katonai tehergépkocsira bombákat dobáltak. Itt is több áldozat van, mint az előző összecsapásnál. Nablusban és Tulkarembe az arab szabadcsapatok és az angol csapatok között valóságos ütközet folyt le, amelybe az angol repülőgépek is beleavatkoztak. A nagyobb városokban a lakosságnak most 24 órára tilos a lakásaikat elhagyni.

Clujon készült sorozatos üzletbetörésekre a veszedelemes fegyenc

(CLUJ.) A IV. kerületi rendőrséghez a cluji „alvilágból” feljelentés érkezett Farkas Stefan nevű többszörösen büntetett betörő ellen. A feljelentés szerint Farkas több cluji üzletet akart kifosztani. A bevezetett vizsgálat során megállapította a rendőrség, hogy Farkas Stefan most szabadult ki a vacaresti fegyházból, ahol egy nagyobb lopásért 3 évre volt elítélve. Ugy látszik a büntetését kitöltött fegyenc városunkba akarta áttenni székhelyét és itt akart több betörést elkövetni, ami azonban a feljelentés következtében megghiúsult. Megállapítást nyert továbbá az is, hogy Farkas eddig több, mint 13 esztendő óta az ország különböző fegyházaiban. A rendőrség országos körözést rendelt el ellene.

— **GÉPKOCSISZERENCSETLENSÉG ALDOZATA LETT GRÓF TISZA JÓZSEF.** A magyarországi Békésről jelentik: Gróf Tisza József 20 éves egyetemi hallgató gépkocsija kedden a hajnali órákban nekifutott egy országúti eperfának. Az autó felborult, összetört és a fiatal gróf életét veszítette.

— **Nagyszabású lopások városunkban.** Erdős Vasile, a Fenyves-cég cégvezetője ismeretlen tettes ellen feljelentést tett a rendőrségen. A feljelentés szerint a cég pincéjéből 20.000 lej értékű bort lopott el. — Ugyancsak a IV. kerületi rendőrségen tett feljelentést Farcas Samuila, Regele Ferdinand 120 szám alatti lakos, akinek a raktárából 40.000 lej értékű lisztet loptak el. A IV. kerületi rendőrség gyanúsítottként letartóztatta Valkai Gyémánt Márton és Barabás György nevű egyéneket, kiket a rendőrkvesztura a talált bűnlellel együtt átadott az ügyészségnek.

— **Kifogásolják a svájci Tót Nemzeti Tanács működését.** Genfből jelentik: A kanton nagytanácsának ülésén Jacquet képviselő kifogásolta, hogy a Tót Nemzeti Tanács propagandát fejt ki Svájc területén Csehszlovákia területi biztonsága ellen, ami szerinte a vendégjog megsértését jelenti és ezért ellenintézkedéseket sürgetett.

— **RENDŐRSÉGI HIREK.** A rendőrség bűnügyi osztálya átadta az ügyészségnek Ghita Iliana nevű zsebmetszőnőt, aki Deák Miklósétól a piacon 200 lej lopott el, amely összeg zsebkendőbe bekötve az asszony zsebében volt. — A rendőrség bűnügyi osztálya közli: Ezen zsebmetszőnőnél a következő tárgyakat találták: egy pudertartó, horgolt tokkal, három aprópénztárca, továbbá egy töltőtoll, amelyben dr. Iuliu Popa-Turda név van bevéve. A rendőrség kéri, hogy az illetők a zsebmetszőnőnél talált tárgyakért jelentkezzenek a detektív-szobában — Marincas Ana Pop Cicio 170 szám alatt lakó munkásszónynak 2 éves gyermeke hirtelen meghalt. Beszállították a bonctani intézetbe, ahol megállapították, hogy a halál gyanus körülmények között fulladás folytán következett be. Minthogy Marincas Anna gyermeke, míg az anyja dolgozni járt egy más nőre volt bízva, a rejtélyes haláleset-ügyben megindult a vizsgálat a felelősség kérdésének tisztázására.

— **AZ AMERIKAI PÍLÓTA FOLYTATJA VILÁGKÖRÜLI UTJÁT.** Párisból jelentik: Hugh amerikai pilóta gépét kijavították és Moszkva-Krasznojarszk-Fairbanks-Newyork utirányul folytatva utját hétfőn reggel 2 óra tájban utba indult. Hugh és kíséretársai az említett városokban csak rövid ideig akarnak tartózkodni, hogy lehetőleg csütörtök éjjel, vagy péntek reggel Newyorkba érkezessenek. Hugh pontosan 2 óra 24 perckor indult utba és leszállás nélkül akarja megtenni Moszkváig a 3690 kilométeres utat. Azután 10-15 órák pihenővel Krasznojarszk (2060), Jakutsk (3960), az alaskai Fairbanks (5440 km.) és Newyork következnek. Hughs számítása szerint 65 órát töltene gépével a levegőben.

Nyomatott a MAYER könyvnyomdájának körforgóján.

BUN DE IMPERIAL